

Θεματική ενότητα 2 ηλεκτρονικής μάθησης για τον ΦΠΑ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

Κύρια σημεία μαθήματος

Αυτή είναι μια χρήσιμη σύνοψη των σημαντικότερων πληροφοριών του μαθήματος.

Αυτό το ηλεκτρονικό μάθημα βασίζεται στη νομοθεσία της ΕΕ για τον ΦΠΑ, όπως αυτή ισχύει από 01.01.2020 [ισχύει για την οδηγία ΦΠΑ της ΕΕ (2006/112/ΕΚ)], την οδηγία (2008/9/ΕΚ) περί επιστροφής ΦΠΑ και τον εκτελεστικό κανονισμό ΦΠΑ της ΕΕ (282/2011)

Αυτή η θεματική ενότητα αποτελεί μέρος του ευρύτερου μαθήματος για τον ΦΠΑ, η οποία αποτελείται από τις εξής επιμέρους ενότητες:

- Εισαγωγή
- **Επικράτεια**
- Υποκείμενος στον φόρο
- Πράξεις
- Τόπος φορολογητέων πράξεων
- Ψηφιακές υπηρεσίες και μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα (MOSS)
- Γενεσιουργός αιτία και βάση επιβολής του φόρου
- Συντελεστές
- Απαλλαγές
- Δικαίωμα έκπτωσης
- Επιστροφή
- Υποχρεώσεις

Σε αυτό το μάθημα, θα μάθετε τι σημαίνει Επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πώς αυτή καθορίζει τα όρια για την ισχύ και την εφαρμογή του ΦΠΑ. Το μάθημα αυτό απαντά στο ερώτημα: "Ο δικός μας ΦΠΑ;"

1. Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος του μαθήματος, θα είστε σε θέση:

- Να εκτιμήσετε πόσο σημαντικό είναι να μπορείτε να προσδιορίσετε **το πεδίο εδαφικής εφαρμογής**
- να περιγράψετε τι είναι τα **τρίτα εδάφη** και οι **τρίτες χώρες**

- να γνωρίζετε τι είναι **επικράτεια (πεδίο εδαφικής εφαρμογής) ΦΠΑ** και τι **τελωνειακή επικράτεια** και να κατανοείτε τη διαφορά ανάμεσά τους
- να ξεχωρίσετε τι αποτελεί και τι δεν αποτελεί επικράτεια ΦΠΑ και να κατανοείτε τις συνέπειες των ορίων σε αυτήν
- να χρησιμοποιείτε την οδηγία ΦΠΑ, για να προσδιορίζετε το ακριβές πεδίο εδαφικής εφαρμογής

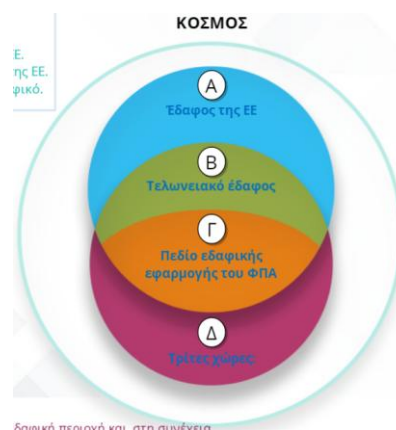
2. Τρόπος προσδιορισμού του πεδίου εδαφικής εφαρμογής

Η επικράτεια, όπου εφαρμόζεται η οδηγία ΦΠΑ είναι η ΕΕ, με άλλα λόγια τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ προσδιορίζει εάν ο ΦΠΑ της ΕΕ ισχύει ή όχι. **Μόνο πράξεις, οι οποίες διενεργούνται εντός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ υπόκεινται τελικά σε ΦΠΑ.**

Υπάρχουν **τέσσερις** κατηγορίες **πράξεων σχετικών με τον ΦΠΑ**: παράδοση αγαθών (άρθρο 14), ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών (άρθρο 20), παροχή υπηρεσιών (άρθρο 24), εισαγωγή αγαθών (άρθρο 30).

Οι **τέσσερις κύριες επικράτειες** παρουσιάζονται στο γραφικό:

Επικράτεια ΕΕ: Η Επικράτεια της ΕΕ αποτελείται από την επικράτεια κάθε κράτους μέλους, στο οποίο ισχύει η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τελωνειακή επικράτεια: Η τελωνειακή επικράτεια αποτελείται από τις επικράτειες όλων των κρατών μελών της ΕΕ. Ωστόσο, **εξαιρούνται ορισμένα εδάφη των κρατών μελών: η κωμόπολη του Μπύσιγκεν, ο δήμος του Καμπιόνε ντ' Ιτάλια, η αυτόνομη κοινότητα Θέουτα, η νήσος Χέλγκολαντ, η λίμνη Λουγκάνο, ο δήμος του Λιβίνιο, ενώ συμπεριλαμβάνεται η επικράτεια ορισμένων τρίτων χωρών, οι οποίες δεν ανήκουν στην ΕΕ για ιστορικούς λόγους: Το Πριγκιπάτο του Μονακό, οι Περιοχές Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια** (δεν καταβάλλονται εισαγωγικοί δασμοί για αγαθά προερχόμενα από αυτά τα κράτη).

Επικράτεια ΦΠΑ: Η επικράτεια ΦΠΑ είναι το πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ και αποτελείται από τις επικράτειες όλων των κρατών μελών της ΕΕ, εξαιρουμένων, ωστόσο, ορισμένων εδαφών των κρατών μελών: των επανομαζόμενων τρίτων εδαφών της κωμόπολης του Μπύσιγκεν, του δήμου του Καμπιόνε ντ' Ιτάλια, της αυτόνομης κοινότητας Θέουτα, της νήσου Χέλγκολαντ, της λίμνης Λουγκάνο, του δήμου του Λιβίνιο, σύμφωνα με το άρθρο 6(2) και των Κανάριων νήσων, του όρους Άθω, των νήσων Άλαντ, των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 6(1) (ο εισαγωγικός ΦΠΑ πρέπει να καταβάλλεται αφού δεν εμπίπτουν στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ). Στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ **συμπεριλαμβάνονται** οι επικράτειες **ορισμένων τρίτων χωρών**, οι οποίες δεν ανήκουν στην ΕΕ για ιστορικούς λόγους: Το Πριγκιπάτο του Μονακό, οι Περιοχές Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια (δεν καταβάλλεται εισαγωγικός ΦΠΑ για αγαθά προερχόμενα από αυτά τα κράτη).

Τρίτες χώρες: Οι τρίτες χώρες είναι ο υπόλοιπος κόσμος. Οποιοδήποτε έδαφος στο οποίο δεν εφαρμόζεται η Συνθήκη της ΕΕ ορίζεται ως τρίτη χώρα. Η οδηγία ΦΠΑ δεν ισχύει εδώ ούτε και ο Τελωνειακός Κώδικας.

Η διαφορά ανάμεσα στην επικράτεια ΦΠΑ και την τελωνειακή επικράτεια: Η επικράτεια ΦΠΑ συμπεριλαμβάνει κράτη μέλη της ΕΕ **και στα τελωνεία και στον ΦΠΑ. Η τελωνειακή επικράτεια** αφορά τρίτες χώρες: τελωνεία **αλλά όχι ΦΠΑ**

Ο ΦΠΑ πρέπει να καταβάλλεται για πράξεις που διενεργούνται εντός της επικράτειας του κράτους μέλους, η οποία **αποτελεί εξίσου μέρος της επικράτειας (εμπίπτει στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής) ΦΠΑ και της τελωνειακής επικράτειας**. Για εδάφη, τα οποία ανήκουν στην ΕΕ αλλά δεν ανήκουν στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ (τρίτα εδάφη), βλ. άρθρο 6(2), ο ΦΠΑ της ΕΕ δεν εφαρμόζεται σε πράξεις, οι οποίες διενεργούνται σε αυτά τα εδάφη.

Εισαγωγικοί δασμοί και ΦΠΑ κατά την εισαγωγή πρέπει να καταβάλλονται για αγαθά προερχόμενα από αυτά τα εδάφη, καθώς ούτε αποτελούν μέρος της τελωνειακής επικράτειας ούτε εμπίπτουν στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ.

3. Σύνοψη

Κράτη και επικράτειες που εμπίπτουν στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ:

Τα **κράτη μέλη** της ΕΕ, εκτός από τα εξής **τρίτα εδάφη**: Όρος Άθω, Κανάριοι νήσοι, γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα, νήσοι Άλαντ, νήσος Χελγκολάντ, η επικράτεια του Μπύσιγκεν, η Θέουτα, η Μελίλα, το Λιβίνιο, το Καμπιόνε ντ' Ιτάλια, και τα ιταλικά χωρικά ύδατα της λίμνης Λουγκάνο.

Κράτη και επικράτειες που εμπίπτουν στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ:

Τρίτες χώρες και τα προαναφερθέντα τρίτα εδάφη.

Τρίτες χώρες και τρίτα εδάφη που εμπίπτουν στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ και αντιμετωπίζονται ως κράτη μέλη:

Το Πριγκιπάτο του Μονακό (ως Γαλλία), οι Περιοχές Κυριάρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια* (ως Κύπρος).

**εκτός κι αν θεσπίστηκαν άλλες διατάξεις κατόπιν της αποχώρησης του ΗΒ από την ΕΕ*

Τρόπος επίδρασης του πεδίου εδαφικής εφαρμογής στις αποφάσεις περί καταβλητέου ή μη ΦΠΑ:

Το πεδίο εφαρμογής θέτει τα όρια ισχύος του ΦΠΑ. Για πράξεις που διενεργούνται εντός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ, ισχύει ο ΦΠΑ της ΕΕ. Εκτός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ, δεν ισχύει ο ΦΠΑ της ΕΕ. Μόνον οι φορολογητέες συναλλαγές που διενεργούνται εντός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής του ΦΠΑ υπόκεινται σε φόρο.

Η πρόσβαση σε μη περιορισμένα ηλεκτρονικά μαθήματα (eLearning) είναι διαθέσιμη μέσω του ιστότοπου EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview.en.

*Μην ξεχνάτε ότι αυτή είναι μια σύντομη και εύχρηστη σύνοψη των πλέον συναφών με το μάθημα πληροφοριών.
Μόνον η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται αυθεντική. Η Επιτροπή δεν φέρει καμία απολύτως ευθύνη αναφορικά με την εκπαίδευση.*